

Per Eneroth
Anita Wallin
Karl-Oscar Seth

Tekniska nämnden

Remissyttrande – Energiplan för Lunds kommun med åtgärder 2019-2026

Dnr TN 2019/0072

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2017 att revidera den befintliga energiplanen, med giltighet 2014-2017. Energiplanen ska enligt beslutet förutom att uppfylla lagen om kommunal energiplanering även bidra till att nå klimatmålet i LundaEko och uppfylla kommunens åtaganden enligt Borgmästaravtalet. Ett förslag till Energiplan för Lunds kommun har skickats ut på remiss till bl a tekniska förvaltningen för yttrande.

Fokus i Energiplanen ligger på energianvändning i industri, verksamheter, bostäder och drivmedelsförsörjning. Transportsektorn har största utmaningen för att klara klimatmålen 2030 och behöver därför utvecklas inom kommunens arbete med LundaMaTs III.

Tekniska nämndens yttrande grundas på vad kommunen kan göra främst inom områden som berör transportsektorn. Inom nämndens ansvarsområde ligger samordning av arbeten med hållbara transporter, med LundaMaTs – Lunds kommuns strategi för ett miljöanpassat transportsystem. Dessutom har nämnden ett ansvar för energieffektiv gatubelysning, att säkerställa att kollektivtrafiken får en trygg elförsörjning, samt att förvaltningens fordon har en klimatanpassad energiförsörjning.

Samtliga föreslagna åtgärder inom hållbart resande finns med i LundaMaTs III åtaganden. Yttrandet kommenterar även ekonomiska konsekvenser och säker energitillförsel vid effekttoppar.

Beslutsunderlag

Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 27 februari 2019. Energiplan för Lunds kommun - med åtgärder 2019-2016.

Barnens bästa

Energiförsörjning och klimatpåverkan av denna påverkar barn i samma utsträckning som övriga åldersgrupper. Några särskilda åtgärder för barn har därför inte behandlats. Någon riktad dialog med barn har av samma anledning inte heller ansetts motiverad.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2017 att revidera den befintliga energiplanen, med giltighet 2014-2017. Energiplanen ska enligt beslutet förutom att uppfylla lagen om kommunal energiplanering även bidra till att nå klimatmålet i LundaEko och uppfylla kommunens åtaganden enligt Borgmästaravtalet.

Energiplanen har tre syften; att hushålla med energin, att säkerställa en tillgänglig energitillförsel, samt nå klimatmål LundaEko och Borgmästaravtalet.

Tekniska nämndens yttrande grundas på vad kommunen kan göra främst inom områden som berör transportsektorn. Inom nämndens ansvarsområde ligger samordning av arbeten med hållbara transporter, med nära tjugo års arbete med LundaMaTs – Lunds kommuns strategi för ett miljöanpassat transportsystem. Samtidigt har nämnden ett ansvar att förvalta och utveckla en energieffektiv belysning av allmän plats, samt säkerställa att kollektivtrafiken får en trygg försörjning av el. Dessutom bevakas att förvaltningens fordon och upphandlade entreprenörer utvecklas mot en klimatanpassad energiförsörjning.

Tekniska förvaltningen har varit med i arbetsgruppen vid framtagandet av detta förslag till Energiplan. Där har även representanter för bl a stadsbyggnadskontoret, serviceförvaltningen och Krafringen medverkat.

Energiplanen för Lunds kommun ska remissbehandlas innan beslut i kommunfullmäktige.

Yttrande

Utmaning att minska CO2 från transportsektorn är tuff. Den kräver samverkan mellan globala, nationella, kommunala och enskilda förändringar i resande och det allmänna transportsystemet. Här är det viktigt att kommunen tar sitt ansvar och gör det som är möjligt för kommunen att påverka. Det handlar om att bygga ut ett hållbart kommunalt transportsystem, påverka resenärerna i sina val av transportmedel, samt att föregå med gott exempel som kan påverka andra kommuner och verksamheter.

Med en bred strategi för hållbart transportsystem, som under lång tid haft blocköverskridande enighet, samordnas redan kommunens arbete mot klimatmålen i LundaEko och åtaganden i Borgmästaravtalet. Energiplanen pekar i flera områden på åtgärder

som hanteras inom LundaMaTs III. Energiplanen utgår från kommunen miljömål i LundaEko, satta till 2026. Utredning av vad kommunen kan göra för att klara de globala miljömålen till 2030 pågår parallellt.

Det är det många transportfrågor där kommunen saknar rådighet, så för att målet skall nås krävs tydliga styrmedel även nationellt och inom EU. Nationellt är ambitionsnivån (fossiloberoende fordonsflotta) till 2030 något lägre än Lunds ambition, men vi kan trots det förvänta oss åtgärder som hjälper oss på vägen mot målet.

Allmänt och övergripande om innehållet

Fokus i Energiplanen ligger på energianvändning i industri, verksamheter, bostäder och drivmedelsförsörjning.

Transportsektorn har största utmaningen för att klara klimatmålen 2030 och behöver därför utvecklas inom kommunens arbete med LundaMaTs III. Här pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete mot framtidens hållbarhetsstrategier. Arbetet med LundaMaTs är brett och långsiktigt. Det har pågått sedan 1999 och har uppfyllt stor del av uppsatta mål, men de tuffaste målen återstår. Detta kräver nya tar och innovativa lösningar. Den breda dialogen med de många externa aktörerna leder LundaMaTs-arbetet med nya oprövade steg mot det fullt hållbara transportsystemet.

Cykelstrategin har bytt namn till Cykelplan inför beslutet i TN november 2018. Denna är ett exempel på planer och riktlinjer med LundaMaTs som grund.

I styrdokument för övergripande stadsplanering och uppbyggnad av det hållbara transportsystemet finns mål och strategier för att skapa ett energieffektivt transportsystem. Det är bra att Energiplanen pekar på betydelsen av dessa. Detta är delar som byggnadsnämnden och tekniska nämnden tillsammans ansvarar för.

Målsättningen med minskad energianvändning kan stå i konflikt med andra övergripande mål, som t ex ekonomisk tillväxt. Denna avvägning bör göras i varje vägval, och därefter följa åtgärden som motiv till genomförandet, till dess att avvägandet ändras.

Det är bra att Energiplanen även gäller för de kommunägda bolagen, eftersom de är viktiga parter i vårt gemensamma arbete för ett hållbart transportsystem. För att få största möjliga effekt av kommunens insatser är det av största vikt att de kommunägda bolagen också arbetar i linje med LundaMaTs. Här kan finnas andra målkonflikter som bör diskuteras.

Innehåll och formulering av åtgärder

I samtliga åtgärder för mer hållbara transporter finns initiativ och ledning från LundaMaTs. Arbetsfordon upphandlade av förvaltningen följer miljökrav enligt miljöledningssystemet.

Miljörevision görs årligen på samtliga entreprenader med arbetsfordon. Pågående färdtjänstuppehandlingen ställer krav på att viss del av taxibilarna är fossilbränslefria och att denna andel skall ökas under avtalstiden.

Att främja distribution av biogas som drivmedel ligger i linje med LundaMaTs IIIs strategi för övergång till fossilfria transporter. Förvaltningen bidrar därmed i den mån man kan till att underlätta för utveckling av etableringar och tillgänglighet till anläggningar kopplat till biogasproduktion och distribution.

Förvaltningen ställer sig positiv till utvecklingen av en effektiv laddinfrastruktur, för att främja användning av eldrivna fordon. Vi bistår och möjliggör utbyggnad i vår utbyggnad i och kring vår allmänna platsmark, men det ligger inte i kommunens uppdrag att förmedla och äga drivmedelsanläggningar.

Utredande av utökade miljözoner ligger inom arbetet med LundaMaTs III.

Under 2018-2019 pågår ett utvecklingsprojekt kring mobilitetsnoder i östra byarna, som ett delprojekt inom Nordiska ministerrådets – Attractiv Nordic Towns.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att minska energiförbrukningen inom sina verksamheter, bl a har all gatubelysning byts från kvicksilverlampor till högtrycksnatrium för att minska energikostnaderna. De senaste åren har LED använts i all reinvestering och nybyggd belysning, för att ytterligare minska energibehovet.

Förvaltningen är part i utvecklingsprojektet Elväg Syd som vill pröva laddsträckor för kollektivtrafiken på gator i Lund, troligen år 2020-2021. Dessutom pågår samtal med Skånetrafiken för att skriva en avsiktsförklaring för eldrift av samtliga stadsbussar i den nya upphandlingen 2023.

Inom åtgärd 4.5 *Kunskap om energieffektiva fastigheter* kan förvaltningen bistå med kunskap om hållbara resor för boende eller verksamheter.

Ansvarsfördelning för åtgärder

I framtagandet av remissupplagan har ansvarsfördelningen föreslagits, ett arbete där tekniska förvaltningen har medverkat. Flera åtgärder där tekniska förvaltningen angetts som medverkande eller ansvarig ingår helt eller delvis i LundaMaTs III åtaganden. Det är dock viktigt att förstå att åtgärder kräver insatser från andra aktörer. Förvaltningens roll är att underlätta för och stimulera de aktörer som vill och kan genomföra innovativa nya lösningar för t.ex. mer förnybar energi till transportsektorn.

Inom delområde 1 finns ett antal åtgärder där tekniska nämnden anges som delansvarig i egenskap av markägare och ansvarig för

exploateringsverksamheten. Förvaltningen ser positivt på att delta i samverkan för att uppnå optimala energilösningar vid nya utbyggnader.

Kommentarer på ekonomiska konsekvenser

Planen preciserar inte några delar där tekniska nämnden behöver göra ytterligare investeringar utöver beslutad budget. Om så krävs sker det i särskilda beslut.

Säker energitillförsel vid effekttoppar

Vårt transportsystem blir alltmer elektrifierat, eftersom produktion av el är mer klimatvänlig än fossila drivmedel. Samtidigt gör det resandet alltmer sårbart om energitillförseln äventyras. Viktigast är därvid att säkerställa att de kritiska samhällsfunktionerna inte påverkas så att allvarliga konsekvenser skapas. Här krävs utvecklingsarbeten för att minimera risken för störning och identifiering av de mest kritiska delarna i systemet.

Förvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att anta förvaltningens tjänsteskrivelse om sitt yttrande, samt

att översända den till kommunstyrelsen

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN I LUND

Heléne Öhrström
tf teknisk direktör

Beslut expedieras till:

Akten
Kommunstyrelsen